

Výkladová část: (zápis do sešitu mluvnice)

OPAKOVÁNÍ – VĚTA DVOJČLENNÁ, JEDNOČLENNÁ A VĚTNÝ EKVIVALENT

<p>Věta dvojčlenná má část</p> <p>(může mít i podmět nevyjádřený). Např.: Žáci // čtou knihy. Čtu. (já)</p>	<p>Věta jednočlenná – slovesná</p> <p>V základním větném členu je sloveso s plným významem (tvar 3.osoby času přítomného, budoucího, minulého), vyjadřuje přírodní jevy, tělesné i duševní stavy.</p> <p>Př.: Prší. Je mi smutno. Bolí mě v krku.</p>	<p>Věta jednočlenná - neslovesná</p> <p>Základem věty jednočlenné - neslovesné je větný ekvivalent.</p>
---	--	---

Podrobnější zopakování:

- **Věty dvojčlenné** - obsahují oba základní větné členy, holé nebo rozvité.
Nikdo to neviděl. Píšu dopis. Štěně je hravé. Vstupné dobrovolné.
- **Věty jednočlenné = (bezpodmětné věty)** – větný obsah můžeme vyjádřit jen jedním základním členem. **Jeich základem je slovesný tvar určitý.**
Nejčastěji: tělesné a duševní stavy, přírodní jevy, neosobní slovesa,...jakési „ONO“
POZOR! Toto „ONO“ **NENÍ PODMĚTEM!!!**
Stmívá se. Stýská se mi.
- **VĚTNÉ EKVIVALENTY = jednočlenné věty neslovesné**
Základem může být:
  - **Infinitiv** – často vyjadřuje rozkaz. ZASTAVIT! SEDNOUT! NEMLUVIT!
  - **Jméno** – podstatné nebo přídavné jméno.
VCHOD. VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ.
1. PÁD - názvy, tituly, hesla.
5. PÁD – PANE HAVRÁNKU! MILÁ BABIČKO!
  - **S přídavným jménem** vyjadřují hlavně HODNOCENÍ.
VELMI KRÁSNÉ. VÝBORNÉ.
  - **Citoslovce** – HURÁ! CRR. BĚDA!
  - **Částice** – ANO. NE. ZAJISTÉ!
  - **Příslovce** – ŠICHNI VPRAVO. VZHŮRU!

Změna věty jednočlenné na dvojčlennou a naopak:

- SNĚŽÍ. = PADÁ SNÍH.
- JE MI SMUTNO. = JSEM SMUTNÝ. (JÁ)
- DOBRÝ DEN! = PŘEJI DOBRÝ DEN! (JÁ)
- VSTÁT! = VSTAŇTE! (VY)

Procvičování:

1/ Rozliš věty jednočlenné a dvojčlenné:

- V kotli vyhaslo.
- Ve sklepě došlo k výbuchu.
- Po splnění přijímacích zkoušek budu přijat na vysokou školu.
- Nebudte vybíraví.
- Dostal pěstí a zatmělo se mu před očima.
- Tati, máš něco nového.
- V tomhle úkolu nám jde o všechno.
- Venku se velice rozpršelo.
- Co mám na tobě ráda?
- Tomášovi se to vůbec nelíbilo.
- Bolí mě na prsou.

2/ Zakroužkuj správnou odpověď:

Včera bylo hezky a) VJ b) VD c) ekvivalent	Byl jasný horký den. a) VJ b) VD c) ekvivalent	Včera celý den padaly kroupy. a) VJ b) VD c) ekvivalent
Nezáleží mi na mně. a) VJ b) VD c) ekvivalent	Vážené dámy a milí pánové! a) VJ b) VD c) ekvivalent	Jste v pořádku? a) VJ b) VD c) ekvivalent
Odešli domů. a) VJ b) VD c) ekvivalent	Musím se připravit na zítra. a) VJ b) VD c) ekvivalent	Hrozně mě škrábe v krku. a) VJ b) VD c) ekvivalent
Stůj! a) VJ b) VD c) ekvivalent	Maso a uzeniny a) VJ b) VD c) ekvivalent	Píše tu práci už přes dvě hodiny. a) VJ b) VD c) ekvivalent

3/ Urči věty a převed' věty jednočlenné na dvojčlenné a naopak:

- Včera přšlo.
- Téměř celý den padal sníh.
- Bylo mi moc smutno.
- Hromy nás ohlušovaly.

- V krbu zapraskalo.
- Mám bolesti v zádech.
- Necítím se dnes dobře.
- Odpoledne se jde do kina.

OPAKOVÁNÍ TVAROSLOVÍ:

4/ Souhlasíš s následujícími tvrzeními? Označ ano/ne:

1. Tvarosloví zahrnuje slovní druhy.	ano/ne
2. Předložky jsou slovní druh v pořadí čtvrtý.	ano/ne
3. Číslovky zastupují jména číslem.	ano/ne
4. Slovesa jsou slova vyjadřující zvuky.	ano/ne
5. Slova – včera, domů, špatně – jsou přídavná jména.	ano/ne
6. Spojky jsou neohebný slovní druh.	ano/ne
7. Částice vyjadřují části slov.	ano/ne
8. Ohebné slovní druhy se pohybují.	ano/ne
9. Zájmena se časují.	ano/ne
10. Přídavná jména se skloňují.	ano/ne

5. Urči slovní druhy číslem:

špatně -....., strach -....., lodní -....., sto -....., před -....., kéž -.....,

nahoře -....., ale -....., bzzz -....., mluvit -....., já -....., navštívit -....., veselý -....., a -.....

6/ Urči jmenné kategorie:

	pád	číslo	rod	vzor
do nosu				
sněhuláci				
mám zvířátko				
ke škole				

7/ Urči slovesné kategorie:

	osoba	číslo	způsob	čas	sl. rod
Chtěli by					
Budu se učit					
Půjde ven					
Běž za ní					